Auca de Llorenç Villalonga (1893-1980)

Novel·lista, psiquiatre, i autor també de teatre

1. Nat a Mallorca, a Ciutat,
és un nin ben educat.

2. Fill de pare militar
navega de far en far.

3. Quan encara és un minyó
viu a ciutat de Maó.

4. ...d'on el curs següent s'allunya
i va a viure a La Corunya.

5. Torna a l'illa, i a Bunyola
a l'estiu porta pallola.

6. Com que és un noi saberut
estudia a l'Institut.

7. I no ingressa a la milícia
perquè li manca perícia.

8. Estudia medecina
a Múrcia, i de propina,

9. a Barcelona, amb delit,
a Saragossa i Madrid.

10. Sota el pseudònim de Dhey
és un escriptor de llei,

11. que col·labora en «El Día»,
de Madrid, ves qui ho diria!

12. Quan ja és metge va a París
on és la mar de feliç.

13. Hi estudia psiquiatria,
i en fa el pa de cada dia.

14. Llegeix Proust, Voltaire, Rousseau
i es forma com a escriptor.

15. Esnob com és, i il·lustrat,
fuig dels que té al seu costat

16. i amb els metges Peñaranda
tira per una altra banda.

17. Provocatiu, guanya fama
l'any 31 amb «Mort de dama».

18. On retrata amb força gràcia
el món de l'aristocràcia

19. mallorquina, anquilosada
com Obdúlia de Montcada.

20. La revista «Nostra Terra»
a «Mort de dama» fa guerra.

21. Més d'un lector repatani
la llença al Mediterrani.

22. Amb Fedra l'any 34
novament es torna a batre

23. contra el món tradicional;
contrapunt de la Bernal,

24. la poetessa cubana,
que ell adora i recomana.

25. L'any 1936
talla content el pastís.

26. Tot i que ara l'arribista
es confessa falangista.

27. Quan veu que ha ficat el rem
es tanca a Binissalem,

28. amb Teresa Gelabert,
com qui s'enfuig al desert

29. i descriu, de mica en mica,
 tot un món que mitifica,

30. novel·lant-lo, una elegia
digna d'una antologia:

31. «Bearn o sala de nines»,
que ha arribat a tots els cines.

32. On don Toni, un liberal,
viu en un món ideal,

33. escrivint unes memòries
que li allunyen les cabòries.

34. I contempla desvalgut
tot un paradís perdut,

35. on s'imposa la raó
contra el mal i la passió.

36. Un món que Joan Mayol,
el narrador, vol i dol.

37. «Bearn» és en realitat
un cant a l'ambigüitat.

38. Aquesta obra el marcarà
com a escriptor català.

39. Manuel Sanchis Guarner,
Jaume Vidal Alcover,

40. Moyà, Porcel i Llompart,
tots alaben el seu art.

41. Fins i tot l'amic Espriu,
un concís pròleg li escriu

42. per a una obra que li admira,
«La novel·la de Palmira».

43. A partir d'aquí prolonga
la seva obra, Villalonga:

44. «La Virreina», «Desbarats»,
«La Lulú», en dues parts,

45. «L'àngel rebel», «Flo la Vigne»
 que és més rebel que la tinya,

46. «Les fures», «El misantrop»,
«Andrea Victrix»... i estop.

47. No podem continuar.
Diguem, doncs, que triomfà

48. i que «Bearn» ens encanta.
Morí el 1980.

Joan Vilamala, 2008

La paret de les auques - http://www.auques.cat - Jordi Fons, Joan Vilamala